

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 4, 2026

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:112](#) 27-01-2026

Staat het steken met een mes in de hartstreek in redelijke verhouding tot de ernst van de (dreigende) aanranding en de omstandigheden waaronder deze plaatsvond?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:114](#) 27-01-2026

Kan uit de omstandigheid dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 22 dagen vóór dit feit ook staande is gehouden voor rijden met een ongeldig verklaard rijbewijs en dat de politieambtenaar tijdens het verhoor aan de verdachte heeft medegedeeld dat zijn rijbewijs ongeldig was, worden afgeleid dat de verdachte 'wist of redelijkerwijs moest weten' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:115](#) 27-01-2026

Bewijsklacht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:116](#) 27-01-2026

Is de uitlevering van de opgeëiste persoon toelaatbaar?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:46](#) 27-01-2026

Is aan de verdachte 'bestuur of toezicht opgedragen'?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2026:83](#) 27-01-2026

Is het bevel of de vordering 'krachtens wettelijk voorschrift' gedaan?

RECHTSPRAAK

Is aan de verdachte ‘bestuur of toezicht opgedragen’?

Is aan de verdachte ‘bestuur of toezicht opgedragen’?

Waar het in deze zaak om gaat

De advocaat-generaal heeft in haar conclusie samengevat waar het in deze zaak om gaat:

‘De verdachte is de oprichter en leider van de politieke partij United Sint Maarten Party (USP) en was tot 2021 parlamentslid van Sint Maarten. Het Hof heeft de verdachte veroordeeld voor passieve omkoping (art. 2:351 Wetboek van Strafrecht van Sint Maarten (hierna: SrSM)) en voor het deelnemen aan aannemingen of leveranties waarover hem op het tijdstip van de handeling geheel of ten dele het bestuur of toezicht is opgedragen (art. 2:361 SrSM). Meer concreet wordt de verdachte verweten dat hij in zijn hoedanigheid als Statenlid in de periode van december 2013 tot en met september 2018 steekpenningen heeft aangenomen van [betrokkene 1] en/of zijn bedrijf [A] N.V. in verband met de aankoop van een gebouw voor het overheidsorgaan Bureau Telecommunicatie en Post (hierna: BTP) en onderhouds- en renovatiewerkzaamheden. Daarnaast wordt de verdachte verweten dat hij in de periode van september 2013 tot en met september 2019, als indirect aandeelhouder van [B] financieel voordeel heeft genoten van een contract over nummerplanbeheer tussen [B] en BTP, terwijl hij op dat moment Statenlid was en lid was van de vaste parlementaire commissie Toerisme, Economische zaken, Transport en Telecommunicatie (hierna: TEATT), in welke positie hij (ten dele) het toezicht had over het functioneren van BTP.’

Beoordeling van het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het tenlastegelegde voor zover het hof heeft bewezenverklaard dat aan de verdachte ‘bestuur of toezicht was opgedragen’.

Het hof heeft onder meer de volgende vaststellingen gedaan. De verdachte was sinds oktober 2010 lid van de Staten van Sint Maarten en lid van de parlementaire commissie Toerisme, Economische Zaken, Transport en Telecommunicatie (hierna: TEATT). Samen met [getuige 1] heeft de verdachte het bedrijf [C] Ltd. (hierna: [C]) opgericht. In december 2011 zijn de

verdachte en [getuige 1] via [C] voor 35% aandeelhouder geworden van [B] N.V. (hierna: [B]). Op 16 maart 2012 heeft de openbare rechtspersoon Bureau Telecommunicatie en Post (hierna: BTP) het nummerbeheerplan van Sint Maarten aan [B] uitbesteed. De betreffende overeenkomst hield in dat BTP jaarlijks USD 90.000 aan [B] zou gaan betalen. De verdachte heeft nagelaten zijn belang in [B] te melden op het moment dat deze overeenkomst werd gesloten, terwijl [B] door deze overeenkomst met BTP een deel van de overheidstaak ging uitvoeren waarvoor BTP direct verantwoording schuldig was aan de minister van TEATT, en de verdachte op dat moment Statenlid was en ook lid van de parlementaire commissie TEATT. Over deze overeenkomst is door de COO van BTP ([getuige 4]) verklaard dat deze 'foute boel' was omdat de uitbesteding van het nummerbeheerplan er niet toe leidde dat BTP inkomsten genereerde, maar dat BTP daarvoor ging betalen. Vanaf 2014 is door [B] dividend uitgekeerd (via [C]) aan de verdachte. Naar aanleiding van achterblijvende afdrachten van BTP aan het Land Sint Maarten heeft de Algemene Rekenkamer van Sint Maarten in oktober 2015 een rapport uitgebracht waarin verslag is gedaan van een 'audit naar de Governance Bureau Telecommunicatie & Post'. Dat rapport houdt onder meer in dat 'een aantal van de bevindingen opmerkelijk en zelfs ontstellend [is] te noemen. De rekenkamer is van mening dat op het gebied van externe governance de minister van TEATT, de directeur van BTP en het Parlement nog grote stappen te maken hebben. Vooral ten aanzien van het nemen van verantwoordelijkheid en het nakomen van wettelijke verplichtingen.' De verdachte heeft als parlamentslid geen aanleiding gezien om een onderzoek naar het (dis)functioneren van BTP te gelasten, ook niet nadat hij kennis had gekregen van het rapport van de Algemene Rekenkamer, waarin naar voren kwam dat de afdrachten van BTP aan het Land achterbleven bij de geprojecteerde prognoses, wat onder meer was gebleken uit de Landsbegrotingen 2011 tot en met 2015 waarop de verdachte als Statenlid ook toezicht had.

In het licht van deze vaststellingen heeft het hof overwogen dat aan de verdachte, in het kader van zijn lidmaatschap van de Staten en van de parlementaire commissie TEATT, het toezicht en de controle waren opgedragen over de minister van TEATT en de onder die minister ressorterende beleidsterreinen, waaronder BTP.

Tegen de achtergrond van wat onder is vooropgesteld, getuigt het op dit alles gebaseerde oordeel van het hof dat aan de verdachte als Statenlid en dus als ambtenaar in de zin van artikel 2:361 SrSM het 'toezicht was opgedragen' over de door BTP gesloten overeenkomsten waaronder het contract van 16 maart 2012 tussen BTP en [B] , alsmede over de financiële consequenties voor het Land daarvan, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Het cassatiemiddel klaagt verder over het oordeel van het hof dat de verdachte heeft ‘deelgenomen’ aan de overeenkomst tussen BTP en [B] . Het voert daartoe aan dat een ‘indirect financieel belang’ bij een aanneming of leverantie niet volstaat voor een bewezenverklaring van deelneming in de zin van artikel 2:361 SrSM.

Uit de weergegeven vaststellingen van het hof volgt onder meer dat de verdachte (via zijn aandeelhouderschap in [C]) dividend van [B] uitgekeerd heeft gekregen naar aanleiding van de overeenkomst tussen BTP en [B] . Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het daarom eveneens.

Beoordeling van de overige cassatiemiddelen

De Hoge Raad heeft ook de overige klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat ook deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:46

Zaaknummer: 24/01922

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en R. Kuiper

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: art. 376 Sr, art. 84 lid 1 Sr en art. 2:361 SrSM

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht.

Bewijsklacht.

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake is van medeplegen. In het bijzonder wordt aangevoerd dat uit de bewijsvoering niet blijkt dat de verdachte aan de bewezenverklarde strafbare feiten een bijdrage heeft geleverd van voldoende gewicht.

De bewezenverklaring – inhoudend, kort samengevat, dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan drie pogingen tot het medeplegen van dwang en eenmaal aan het medeplegen van dwang, door een aantal bedrijven brieven te sturen waarin wordt gedreigd met nare consequenties als zij niet stoppen met het faciliteren van de bouw van bepaalde windmolenparken – en de bewijsvoering van het hof zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal.

Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is alleen gerechtvaardigd als de bewezenverklarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat wanneer het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht, op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip. (Vgl. HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1316.)

De vraag of aan de bovenstaande eisen is voldaan, laat zich niet in algemene zin

beantwoorden, maar vergt een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan hierover geen algemene regels geven, maar slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid verschaffen door het formuleren van aandachtspunten en door het beslissen van concrete gevallen, waarbij de toetsing in cassatie overigens sterk wordt gekleurd door de precieze bewijsvoering van de feitenrechter, waaronder begrepen een eventuele op het medeplegen toegesneden nadere motivering.

Het hof heeft vastgesteld dat de dreigbrieven die door de geadresseerden zijn ontvangen in de periode van 20 maart 2019 tot en met 13 juni 2019, waaronder het zogenaamde ‘zwartboek’, onder meer gezien de inhoudelijke overeenkomsten, door dezelfde personen zijn opgesteld. Het hof heeft daarbij geoordeeld dat in relatie tot deze dreigbrieven sprake was van een samenwerkingsverband tussen (in ieder geval) de verdachte en [medeverdachte]. Over de gedragingen van de verdachte heeft het hof het volgende vastgesteld.

De verdachte is in de eerste helft van 2019 vijf tot tien keer bij de [K] geweest om onder meer afdrukken van het zwartboek te laten maken. De verdachte heeft daarvoor betaald en hij heeft [K] geïnstrueerd handschoenen te dragen bij het hanteren van het drukwerk en de digitale bestanden van zijn computer te verwijderen om te voorkomen dat de herkomst van dat drukwerk traceerbaar zou zijn. [K] heeft verklaard dat hij de afdrukken van het zwartboek heeft gemaakt.

In de eerste helft van 2019 heeft de verdachte frequent gesprekken gehad met zijn mededader [medeverdachte], waarbij zij maatregelen troffen om te voorkomen dat zij door opsporingsambtenaren werden afgeluisterd. Uit de opnamen van die gesprekken (aangeduid als OVC-gesprekken) blijkt dat daarin door de verdachte en [medeverdachte] de voortgang van acties tegen de windmolenparken werd besproken, strategie werd bepaald en werd geselecteerd aan welke bedrijven dan wel personen (dreig)brieven moesten worden gestuurd. De verdachte en [medeverdachte] spraken onder meer over het zwartboek. In hun gesprekken komen onderdelen van de in de bewezenverklaring genoemde brieven nagenoeg letterlijk terug. Verder spraken de verdachte en [medeverdachte] in hun plannen over een aantal aangevers die één of meer van de in de bewezenverklaring genoemde brieven hebben ontvangen. Ook spraken zij over verzending vanuit Duitsland, terwijl een groot deel van de aangevers de in de bewezenverklaring genoemde brieven via de Duitse Post heeft ontvangen. De inhoud van de dreigbrieven aan [betrokkene 1] en [betrokkene 2], waarin een ultimatum werd gesteld, en de inhoud van de brief aan [G], waarin geen ultimatum werd gesteld, komt overeen met de inhoud van het OVC-gesprek van 9 mei 2019 tussen de verdachte en [medeverdachte] over het niet stellen van een ultimatum bij [G]. Uit een OVC-gesprek van 6 juni 2019 blijkt dat de verdachte en [medeverdachte] gezamenlijk plannen maakten voor de aanschaf van een wapen om een wiek van een windmolen kapot te schieten, waarbij de

verdachte zei te zullen nagaan of daarvoor financiële middelen konden worden ingezet van [E] , waarvan de verdachte toen de voorzitter was.

De verdediging heeft, wat betreft de OVC-gesprekken, als verweer aangevoerd dat de verdachte ‘enkel toehoorder’ was in die gesprekken met [medeverdachte] . Ter weerlegging van dit verweer heeft het hof overwogen dat waar in de OVC-gesprekken het woord ‘we’ wordt gebruikt, daarmee in ieder geval de verdachte en [medeverdachte] werden bedoeld en dat, waar dit woord gebruikt werd in een context waarin [medeverdachte] de verdachte vertelde over handelingen/activiteiten die waren verricht – waarmee het hof kennelijk het oog heeft op de uitvoering van die handelingen/activiteiten waarbij de verdachte niet zelf was betrokken – het hof dit ziet in het licht van het voortgangsoverleg dat zij voerden over die activiteiten.

Ook heeft het hof in de weerlegging van dit verweer gewezen op de actieve inhoudelijke bijdrage van de verdachte aan de gesprekken waarin zij gezamenlijk plannen smeedden en de verdachte [medeverdachte] bijpraatte over de voortgang van de activiteiten van de verdachte en informatie deelde waarover de verdachte beschikte uit hoofde van zijn rol bij ‘ [L] ’ en ‘ [E] ’ en als voorzitter en vertrouwenspersoon van de ondernemersvereniging. Het hof heeft vastgesteld dat sprake was van een rolverdeling tussen beiden: de verdachte redigeerde de inhoud van brieven, hij selecteerde mede bedrijven die een brief moesten ontvangen in verband met hun betrokkenheid bij de windparken en hij liet adressen van die bedrijven verzamelen ten behoeve van de verzending van die brieven. Daarbij heeft het hof onder het redigeren van de inhoud van de brieven verstaan dat de verdachte enige betrokkenheid had bij het bepalen van die inhoud, doordat – zo blijkt uit de bewijsmiddelen – de verdachte met [medeverdachte] overlegde over de inhoud van de brieven en het effect dat deze, bijvoorbeeld in verband met specifieke onderdelen als het wel of niet stellen van een ultimatum, sorteerden. Het hof heeft daarnaast vastgesteld dat de verdachte zo nu en dan noteerde wat door [medeverdachte] werd gezegd en dat in het kantoor van de verdachte notities zijn gevonden die wat betreft woordgebruik en strekking overeenkomen met teksten uit de brieven die in de bewezenverklaring zijn genoemd, waarbij het gaat om specifieke termen als ‘belazerde en als uitschot behandelde burgers’, ‘vogelvrij’ en ‘wij verklaren de oorlog’.

Op grond van het vorenstaande heeft het hof geoordeeld dat de verdachte in bewuste en nauwe samenwerking met in ieder geval [medeverdachte] de in de bewezenverklaring genoemde brieven heeft verstuurd en dat de bijdrage van de verdachte in de voorbereiding en uitvoering van deze feiten van zodanig gewicht was dat hij als medepleger kan worden aangemerkt. Daarbij heeft het hof, wat betreft de rol van de verdachte in aanmerking genomen dat de verdachte dreigbrieven liet drukken – waarbij de wijze van instructie van de drukker erop duidt dat de verdachte kennis had van de illegale inhoud van het drukwerk –, met [medeverdachte] overlegde over de inhoud van de dreigbrieven, over het effect dat de inhoud

van de brieven sorteerde en over naar welke bedrijven of personen deze brieven moesten worden gestuurd, terwijl de verdachte ook bijdroeg aan het achterhalen van de voor verzending van de dreigbrieven vereiste adressen en deze adressen aan [medeverdachte] doorgaf. Verder heeft het hof overwogen dat aan de substantiële rol van de verdachte niet afdoet dat niet is komen vast te staan dat de verdachte de tenlastegelegde teksten daadwerkelijk zelf heeft getypt of verzonden, en dat [medeverdachte] vermoedelijk een nog grotere rol heeft gespeeld in de voorbereiding en uitvoering van de feiten.

Dit oordeel van het hof – dat in belangrijke mate berust op een waardering van de bewijsmiddelen in onderling verband en samenhang, die aan het hof is voorbehouden – getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

De Hoge Raad heeft de klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:115

Zaaknummer: 24/02109

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en R. Kuiper

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: art. 284 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Is de uitlevering van de opgeëiste persoon toelaatbaar?

Is de uitlevering van de opgeëiste persoon toelaatbaar?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel komt op tegen de toelaatbaarverklaring van de uitlevering van de opgeëiste persoon en klaagt over de verwerping van het verweer dat, kort gezegd, de opgeëiste persoon mogelijk zal worden vervolgd voor andere strafbare feiten dan die in het uitleveringsverzoek zijn opgenomen.

De verwerping door de rechtbank van het weergegeven verweer getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is – mede in aanmerking genomen dat uit wat de raadsman heeft aangevoerd, niet kan blijken dat zich de genoemde situatie voordoet – toereikend gemotiveerd.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

De Hoge Raad heeft de klachten over de uitspraak van de rechtbank beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie artikel 81 lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie).

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:116

Zaaknummer: 25/03473

Rechters: M.J. Borgers, T. Kooijmans en F. Posthumus

Advocaten: J.W. Ebbink

Wetsartikelen: Art. 15 lid 1 Uitleveringsverdrag Nederland-Verenigde Staten

RECHTSPRAAK

Is het bevel of de vordering ‘krachtens wettelijk voorschrift’ gedaan?

Is het bevel of de vordering ‘krachtens wettelijk voorschrift’ gedaan?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte niet heeft voldaan aan een bevel of een vordering als bedoeld in artikel 184 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr).

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 184 lid 1 Sr. Die bepaling eist een ‘krachtens wettelijk voorschrift’ gegeven bevel of gedane vordering. Zo’n voorschrift moet uitdrukkelijk inhouden dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het geven van een bevel of het doen van een vordering (vgl. HR 29 januari 2008, ECLI:NL:HR:2008:BB4108).

De tenlastelegging en bewezenverklaring houden in dat sprake is van een ‘bevel of een vordering, krachtens enig wettelijk voorschrift, te weten artikel 126zs Wetboek van Strafvordering, gedaan door een politieambtenaar’. Deze bepaling houdt echter niet uitdrukkelijk in dat de politie is gerechtigd tot het geven van een bevel of het doen van een vordering als in de bewezenverklaring bedoeld. Daarom is de bewezenverklaring ontoereikend gemotiveerd voor zover deze inhoudt dat het bevel of de vordering ‘krachtens wettelijk voorschrift’ is gedaan.

Het cassatiemiddel slaagt.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:83

Zaaknummer: 23/04312

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en F. Damtsteegt

Advocaten: A.C. Vingerling

Wetsartikelen: art. 126v Sv en art. 184 lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Staat het steken met een mes in de hartstreek in redelijke verhouding tot de ernst van de (dreigende) aanranding en de omstandigheden waaronder deze plaatsvond?

Staat het steken met een mes in de hartstreek in redelijke verhouding tot de ernst van de (dreigende) aanranding en de omstandigheden waaronder deze plaatsvond?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer. Het klaagt over het oordeel dat niet is voldaan aan de proportionaliteitseis.

Als door of namens de verdachte een beroep op noodweer of noodweerecces is gedaan, moet de rechter een gemotiveerde beslissing geven op dat verweer. Dan zal hij moeten onderzoeken of aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat verweer is voldaan. Als de rechter het beroep verwerpt, moet hij duidelijk maken of hij de door of namens de verdachte aan het verweer ten grondslag gelegde feitelijke toedracht niet aannemelijk geworden acht, dan wel of die toedracht het beroep niet kan doen slagen.

De proportionaliteitseis bij noodweer strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn als zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband geldende – tot terughoudendheid aanzettende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de manier waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal. Zo staat in beginsel het met kracht toebrengen van een diepe, potentieel dodelijke steekwond niet in verhouding met een aanval die bestaat uit het slaan met de blote handen of een vuist. (Vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, rechtsoverweging 3.5.3.)

Het hof heeft vastgesteld dat (i) een ruzie heeft plaatsgevonden tussen de verdachte en de aangever, waarbij over en weer (met vuisten) werd geslagen, (ii) de aangever de voordeur van

de woning van de verdachte en de aangever op slot heeft gedraaid, (iii) de aangever de verdachte door de woning heeft achtervolgd terwijl zij bleef roepen dat hij haar met rust moest laten, (iv) het gevecht tussen hen beiden werd vervolgd in de keuken, (v) de aangever de keukendeur dicht heeft gedaan en tussen de verdachte en de deur is blijven staan zodat de verdachte niet naar buiten kon, (vi) de aangever op de verdachte af is gekomen en (vii) de verdachte een mes heeft gepakt en de aangever heeft gestoken. Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat het verdedigingsmiddel van de verdachte niet voldoet aan de proportionaliteitseis, omdat het met een mes steken in de hartstreek van de aangever niet in redelijke verhouding staat tot de (dreigende) aanranding.

Dat oordeel is, gelet op wat door de raadsman op de terechtzitting in hoger beroep van 9 oktober 2024 naar voren is gebracht en in het licht van wat onder 2.3 is vooropgesteld, niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij is van belang dat het hof zich niet heeft uitgelaten over de juistheid van de door de verdediging op die terechtzitting gegeven feitenlezing, die erop neerkomt dat de verdachte, toen de aangever haar in de afgesloten keuken aanviel, een mes heeft gepakt om hem daarmee 'af te dreigen', dat de aangever daarop heeft geprobeerd het mes van haar af te pakken en dat hij bij die worsteling met het mes in de borst is geraakt.

Het cassatiemiddel slaagt.

Beslissing

De Hoge Raad:

- vernietigt de uitspraak van het hof;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:112

Zaaknummer: 24/04079

Rechters: C.N. Dalebout, F. Posthumus en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: art. 41 lid 1 Sr en art. 287 Sr

RECHTSPRAAK

Kan uit de omstandigheid dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 22 dagen vóór dit feit ook staande is gehouden voor rijden met een ongeldig verklaard rijbewijs en dat de politieambtenaar tijdens het verhoor aan de verdachte heeft medegedeeld dat zijn rijbewijs ongeldig was, worden afgeleid dat de verdachte ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Kan uit de omstandigheid dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte 22 dagen vóór dit feit ook staande is gehouden voor rijden met een ongeldig verklaard rijbewijs en dat de politieambtenaar tijdens het verhoor aan de verdachte heeft medegedeeld dat zijn rijbewijs ongeldig was, worden afgeleid dat de verdachte ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Beoordeling van het cassatiemiddel dat door het openbaar ministerie is voorgesteld

Het cassatiemiddel komt op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het tenlastegelegde. Het voert daartoe onder meer aan dat het oordeel van het hof dat niet kan worden bewezenverklaard dat de verdachte ‘wist of redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, op een onjuiste rechtsopvatting berust, althans ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft onder meer vastgesteld dat de verdachte op 7 mei 2022, dus 22 dagen vóór het tenlastegelegde feit, is staande gehouden wegens rijden met een ongeldig verklaard rijbewijs en dat hem toen tijdens een politieverhoor in persoon is medegedeeld dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Het hof heeft niettemin geoordeeld dat de verdachte moet worden vrijgesproken wegens onvoldoende bewijs van de wetenschap dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat de verdachte zich in het verhoor van 7 mei 2022 steeds op zijn zwijgrecht heeft beroepen, en dat de verdachte heeft verklaard

dat hij zich dit verhoor niet kan herinneren, hij geen brief heeft ontvangen waarin staat dat zijn rijbewijs ongeldig is verklaard, en hij op 29 mei 2022 niet ervan op de hoogte was dat zijn rijbewijs ongeldig was.

Op zichzelf heeft het hof bij de beantwoording van de vraag of het tenlastegelegde kan worden bewezenverklaard, terecht tot uitgangspunt genomen dat het bewijs van het (redelijkerwijs moeten) weten onder meer kan worden ontleend aan (i) een verklaring van de verdachte die is afgelegd 'bij gelegenheid van het verhoor van verdachte na een eerdere constatering van overtreding van artikel 9 van de Wegenverkeerswet', mits die verklaring 'voldoende ondubbelzinnig' is, of (ii) 'de mededeling ter zake de ongeldigheid door de verhorende opsporingsambtenaar' bij gelegenheid van zo'n verhoor.

In de overwegingen van het hof ligt echter besloten dat het hof ook is uitgegaan van de opvatting dat het bewijs van het (redelijkerwijs moeten) weten pas kan worden ontleend aan de genoemde mededeling van de opsporingsambtenaar als de verdachte daarop heeft gereageerd met een verklaring waaruit ondubbelzinnig blijkt dat hij die mededeling heeft begrepen. Die opvatting is onjuist.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, slaagt het. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beslissing

De Hoge Raad:

- verklaart het beroep van de verdachte niet-ontvankelijk;
- vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het tenlastegelegde en de strafoplegging;
- wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan;
- verwerpt het beroep van het openbaar ministerie voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-01-2026

ECLI: ECLI:NL:HR:2026:114

Zaaknummer: 24/01481

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en T. Kuiper

Wetsartikelen: art. 437 lid 2 Sr